

แนวทางการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้
 ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษากำแพงเพชร

GUIDELINES FOR PROMOTING SOFT POWER AND LEARNING
 MANAGEMENT IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS BY SCHOOL
 ADMINISTRATORS AFFILIATED TO THE SECONDARY
 EDUCATIONAL AREA OFFICE KAMPHAENG-PHET

โชคชัย จาดเมือง¹

Chokchai Jadmuang¹

สกุล อยู่สุข¹

Sakun Yusum¹

โสภณ ดวงปัญญาสว่าง¹

Sopon Duangpanyasawang¹

Received: November 22, 2024

Revised: May 18, 2025

Accepted: May 23, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 306 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 0.92 และค่าความเชื่อมั่น 0.89 วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยใช้การเลือกแบบ Snowball Sampling เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริม Soft Power ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านวัฒนธรรมร่วมด้วย ช่วยกัน อยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางการส่งเสริมควรมุ่งพัฒนาความร่วมมือกับชุมชน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ซอฟต์พาวเวอร์, การจัดการเรียนรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

Doctor of Education Program in Educational Administration of Naresuan University

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the promotion of soft power and learning management in educational institutions by school administrators affiliated to The Secondary Educational Area Office Kamphaeng-Phet. 306 people using proportional stratified randomization. The tool used was a questionnaire with an IOC value of 0.92 and a confidence value of 0.89, and the data was analyzed using the SPSS statistical program 2) to study the approach to promoting soft power.

The results showed that the promotion of soft power in the overall area was the highest with the cultural aspect of helping each other at the highest level Supporting the use of technology and innovation in learning management to improve the quality of education in a sustainable manner.

Keywords : Soft Power, Learning Management, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่สำคัญจากอดีตถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากยุค 1.0 ที่เน้นการพัฒนาด้านเกษตรกรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของเศรษฐกิจประเทศ แต่ด้วยข้อจำกัดของรายได้ที่ต่ำ ประเทศจึงพัฒนาเข้าสู่ยุค 2.0 ที่เริ่มต้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเบา และต่อมาในยุค 3.0 ซึ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประเทศไทยมีรายได้ปานกลางและในปัจจุบัน ประเทศไทยได้เข้าสู่ยุค 4.0 ซึ่งเน้นการสร้างรายได้สูงผ่านการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยมุ่งค้นหาเครื่องยนต์ขับเคลื่อนใหม่ (New Engines of Growth) ที่สามารถสร้างความมั่งคั่งยั่งยืนให้แก่ประเทศ แนวคิดประเทศไทย 4.0 มีพื้นฐานจาก "นวัตกรรม" ซึ่งเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์และระบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของโลกยุคใหม่ การศึกษา 4.0 จึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างผู้เรียนที่มีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมใหม่ที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2560)

ในขณะเดียวกัน สังคมโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่แน่นอนและไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ซึ่งนักวิชาการเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า "VUCA World" โดย VUCA เป็นคำย่อที่ประกอบด้วย Volatility (ความผันผวน), Uncertainty (ความไม่แน่นอน), Complexity (ความซับซ้อน) และ Ambiguity (ความคลุมเครือ) โลกยุคนี้เต็มไปด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและยากต่อการคาดเดา ส่งผลให้การวางแผนและการตัดสินใจเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและต้องอาศัยความยืดหยุ่นในทุกระดับ ทั้งในด้านการจัดการองค์กรและการบริหารประเทศ (ขวัญใจ เตชเสนสกุล, 2562) นอกจากนี้ นักอนาคตวิทยายังได้เสนอแนวคิด "BANI World" ที่ชี้ให้เห็นถึงธรรมชาติใหม่ของการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคนี้ โดยเน้นถึง Brittleness (ความเปราะบาง), Anxiety (ความกังวล), Nonlinearity (ความไม่เป็นเส้นตรง), และ Incomprehensibility (ความเข้าใจยาก) สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ผู้คนต้องพัฒนาทักษะการปรับตัวเพื่อเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและหลีกเลี่ยงไม่ได้ (จิราเจต วิเศษดอนหวาย, 2565)

แนวทางหนึ่งที่ประเทศไทยนำมาใช้รับมือกับความเปลี่ยนแปลงนี้คือการส่งเสริม "ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power)" ซึ่งเป็นแนวคิดที่ใช้ความสามารถในการจูงใจและสร้างความร่วมมือผ่านวิธีการที่นุ่มนวล โดยเน้นการใช้วัฒนธรรม ค่านิยม และนโยบายต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญ รัฐบาลได้กำหนดให้ ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ใน 5 สาขาหลัก ได้แก่ นวัตกรรมการจัดการ ศิลปวัฒนธรรม แฟชั่น อาหาร และดิจิทัลและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับนานาชาติ (วีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์ และคณะ, 2564)

ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไม่อาจพึ่งพาเพียงเนื้อหาวิชาการ แต่ต้องเสริมสร้างทักษะอ่อนผ่านพลังทางวัฒนธรรม หรือ ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ที่ช่วยหล่อหลอม ค่านิยม เจตคติ และแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ การส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะผ่านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับรากฐานของชุมชน ท้องถิ่น และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

การขับเคลื่อน ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ยังประสบปัญหาหลายประการ เช่น ขาดความเข้าใจในแนวคิด ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ของครู และผู้บริหาร ขาดการสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรจากภาครัฐ รวมถึงความร่วมมือที่ยังไม่เต็มที่ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ประกอบการ ทำให้หลายโรงเรียนยังไม่สามารถผนวก ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังพบว่า กิจกรรมเสริม เช่น ศิลปะ วัฒนธรรม การดนตรี และการแสดงที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียน ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ (ฐานิตา แก้วศรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2567)

ในปัจจุบันการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ในสถานศึกษายังขาดแนวทางที่เป็นระบบการบูรณาการซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) เข้ากับการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและวัฒนธรรมองค์กร จึงควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการใช้ ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน (ไมโนย อภิศักดิ์มนตรี และวรพล ศรีเทพ, 2568)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริม ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร เพื่อวางรากฐานในการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อน ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การวิจัยนี้คาดว่าจะช่วยสร้างแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน รวมถึงการสร้างคุณค่าให้กับสถานศึกษาในระยะยาว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อระบบการศึกษาและสังคมโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร คณะผู้วิจัยดำเนินการ โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2567 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,468 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 89 คน และครู จำนวน 1,379 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 306 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณผ่านระบบออนไลน์ ตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Krejcie&Morgan) (ศุภยอนามัยที่ 11, 2567) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) วัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน 2) การแบ่งปันทรัพยากร 3) การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 4) การสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 28 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

การหาคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับ 0.92

3. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.993

5. ข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างและประสานขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับทางแบบฟอร์ม Google form ถึงผู้วิจัย เพื่อความสะดวกในการส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย

2. ตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 306 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แปลความหมายของการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง สภาพการพัฒนายอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง สภาพการพัฒนายอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง สภาพการพัฒนายอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง สภาพการพัฒนายอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง สภาพการพัฒนายอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบอ้างอิงด้วยบุคคลและผู้เชี่ยวชาญ (Snowball Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ตามแนวทางการศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยนำข้อมูลจากการศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบเดิมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 4 ข้อ

การหาคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด
2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มาสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 1 – 15 พฤศจิกายน 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากวิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียง มาจัดพิมพ์เป็นข้อมูล
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา แล้วสรุปประเด็นเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) ด้านการแบ่งปันทรัพยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ
2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่าด้านวัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารเชิงบูรณาการกับเครือข่ายชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา และส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านการแบ่งปันทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรสร้างผลงานที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสื่อสารวัฒนธรรมองค์กรอย่างต่อเนื่อง ด้านการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยี สร้างสื่อการเรียนรู้และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี พร้อม

สนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสานที่รวมการเรียนออนไลน์กับการเรียนในห้องเรียน และด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบบริหารงานด้วยเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูล สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนนวัตกรรมและปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือวัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทั้งนี้อาจเนื่องเนื่องจากการทำงานเป็นทีมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและความสามารถของสมาชิกในทีมอย่างเต็มที่ สร้างความเชื่อมโยงความไว้วางใจ และความเข้าใจระหว่างสมาชิก ส่งเสริมการแบ่งปันความรู้และการพัฒนาทักษะ อีกทั้งยังสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาาร่วมกัน ความยืดหยุ่น และการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กรและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธกานต์ โพธิ์หนองคูณ (2565) ยืนยันว่าการไว้วางใจและการสนับสนุนระหว่างสมาชิกช่วยเพิ่มคุณภาพการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมความคิด และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพรรณ พลสมศรี (2564) พบว่าเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กรช่วยลดความขัดแย้ง เพิ่มแรงจูงใจและนำไปสู่การทำงานที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการทบทวนปัญหาร่วมกันของสมาชิกยังช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีและยั่งยืนในองค์กร

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า

2.1 ด้านวัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารเชิงบูรณาการกับเครือข่ายชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา และส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสรศักดิ์ ภาชนะวรรณ และ สุพจน์ เกิดสุวรรณ (2564) ซึ่งได้ศึกษาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน พบว่า การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในทุกรูปแบบ เพื่อให้ชุมชนได้ทราบการดำเนินการของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า แนวทางในการดำเนินการมี 2 แนวทาง คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ ได้แก่ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม เป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาเยี่ยมเยือน

2.2 ด้านการแบ่งปันทรัพยากร เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยอาศัยความร่วมมือประกอบกับจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดไว้พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้บุคลากรผลิตผลงานที่สะท้อนคุณค่า ของวัฒนธรรมองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริญรดา ทศเทียน และนิคม นาคอ้าย (2565) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสื่อสารวัฒนธรรมองค์กรอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ลำสัน (2565) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน พบว่าแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน เสนอแนะไว้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร 2) ด้านความมุ่งหมายขององค์กร 3) ด้านความมีคุณภาพ 4) ด้านความหลากหลายและการจัดการบุคลากร 5) ด้านการยอมรับ และ 6) ด้านคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับการนำเครื่องมือและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษา ช่วยให้การเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้สะดวกขึ้นและสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครู ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิยา ภัทรวิงฟ้า นัฏฐิ์ เจริญสุข และสถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ (2563) ซึ่งได้ศึกษาการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเน้นการบริหารจัดการภายใน การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอน และโครงสร้างพื้นฐานตามลำดับ ซึ่งส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตา วรรณพิรุณ (2563) ซึ่งได้ศึกษาการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า การผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม และการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับ วราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2566) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3CPR แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม การเรียนรู้สื่อสร้างสรรค์ พบว่ารูปแบบ 3CPR แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมและสื่อสร้างสรรค์ ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการสื่อสารของผู้เรียน สอดคล้องกับ ศิริพร ศรีสวัสดิ์ (2563) ซึ่งได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิค KWL Plus เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่า การผสมผสาน Blended Learning กับเทคนิค KWL Plus สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

2.4 ด้านการสร้างสรณ์นวัตกรรม เกี่ยวกับการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหา โดยการสร้างสรณ์นวัตกรรม รวมถึงการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารงานในสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ระบุว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจอย่างแม่นยำและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดียิ่งขึ้นซึ่งนำไปสู่

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปุณณัฐธามาเชค (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุค Thailand 4.0 ซึ่งเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับความคิดใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร ศรีสุคันธพลักษ์ (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การใช้หลักการพัฒนาคุณภาพ อย่างยั่งยืน และการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้การบริหารจัดการ มีความยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ในการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สพม.กำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้าน “วัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน” ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จึงควรส่งเสริมกิจกรรมที่เน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ อบรมผู้บริหารและครู รวมถึงพัฒนา PLC เพื่อให้การศึกษาเข้ากับบริบทพื้นที่อย่างยั่งยืน
2. ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ควรมุ่งเน้น “วัฒนธรรมร่วมด้วยช่วยกัน” โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนผ่านการสื่อสารเชิงบูรณาการ และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ เช่น การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และโครงการพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และเสริมความเข้มแข็งให้กับการศึกษาท้องถิ่น
3. ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการแบ่งปันทรัพยากรโดยเน้นกิจกรรมที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมองค์กร เช่น การพัฒนาสื่อดิจิทัลและพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ พร้อมสื่อสารคุณค่าองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากร
4. ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์ดิจิทัลให้เพียงพอ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยมีแนวทางที่ชัดเจน เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบท ของโรงเรียน
5. ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบบริหารงานด้วยเทคโนโลยี เช่น การใช้ฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ควบคู่กับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม และปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และการบริหารงานอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ของสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

3. การศึกษากลยุทธ์การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ เตชะเสนสกุล. (2562, กรกฎาคม). เวียดนามกับการก้าวขึ้นแท่นฐานการผลิตสำคัญของโลก. *การเงินธนาคาร*, 447, 155-157.
- จิราเจต วิเศษดอนหาย. (2565). ลาก่อน VUCA มาแล้ว BANI : ชวน ผอ. ปรับตัวและโรงเรียนให้ **ทันการเปลี่ยนแปลง**. [Online]. Available : <https://www.educathai.com>. [2567, สิงหาคม 26].
- ชูชาติ พ่วงสมจิต. (2560, พฤษภาคม – สิงหาคม). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Silpakorn University (ฉบับภาษาไทย)*. 10(2), 1342-1354.
- ฐานิตา แก้วศรี. (2567, สิงหาคม 8). ศึกษาในเทศก์, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร. สัมภาษณ์.
- นธิยา ภัทรวังฟ้า นุญจรี เจริญสุข สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิ*. 2(2), 1-12.
- นภาพร ศรีสุคันธพลกุล. (2566, มีนาคม). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสาร สังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(3), 117-131.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิตา วรรณพิรุณ. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). การเรียนรู้แบบผสมผสาน Blended Learning. *วารสารการบริหารและการจัดการการศึกษา*, 2(2), 65-72.
- ปณณิธฐา มาเชต (2564, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในยุค Thailand 4.0. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 7(3), 117-131.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และคณะ. (2560). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โมไณย อภิศักดิ์มนตรีและวรพล ศรีเทพ. (2568, มกราคม-เมษายน). ซอฟต์แวร์ (Soft Power) สู่ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา*, 3(1), 78 - 91.
- ยุทธกานต์ โพธิ์หนองคูณ. (2565). การพัฒนาแนวทางการสร้างทีมงานครูสำหรับสถานศึกษาในสังกัด **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2566, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3CPR แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อสร้างสรรค์ ฐานประสบการณ์แห่งชีวิต. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 8(1), 1-20.
- วีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์, โยธิน ทองเนื้อแข็ง, ชนิษฐ์ ชูเลื่อน, และรัชช เมธจันทร์นวล. (2564, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาการศึกษาสู่ศตวรรษ ที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง, 3(5), 53 - 63.
- ศิริพร ศรีสวัสดิ์. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิค KWL Plus เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร พลสมิธ. (2564). การทำงานเป็นทีมของบุคลากรต่างเจนเนอเรชันกับประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาข้าราชการพลเรือนสามัญในกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์อนามัยที่ 11. (2566). คำวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Krejcie&Morgan). [Online]. Available : <https://hpc11.go.th/me-working-age/krejcie-morgan/index>. [2567, สิงหาคม 20].
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในประเทศไทย และประเทศที่คัดสรรเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุกัญญา ลำสัน. (2565). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อภิสรณ์ ภาชนะวรรณและสุพจน์ เกิดสุวรรณ (2564, กรกฎาคม - กันยายน). การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 10(3), 210-224.
- อริยุดา ทศเทียน นิคม นาคอ้าย. (2565, กันยายน). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(9), 431-445.